

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

Una nova Quaresma

Dimecres de Cendra 2019

Dimecres vinent començarem una nova Quaresma. Un any més rebrem la imposició de la cendra amb aquesta exhortació: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli». La cendra ens recorda que necessitem la misericòrdia de Déu, i ens ajuda a reconèixer que som fràgils i mortals, que necessitem ser redimits per aquesta misericòrdia divina. Més enllà del gest exterior, significa l'actitud de cada batejat per tal de tenir un cor penitent en l'itinerari quaresmal; simbolitza la nostra disposició a començar una nova Quaresma expressant el nostre propòsit de conversió.

La cendra representa el final, la caducitat i la mort, però també significa la humilitat i la penitència, i ens recorda l'origen i la fi perquè Déu va formar l'home amb pols de la terra i al final de la vida tornarem a la terra de la que vàrem ser formats. En rebre la cendra sobre el nostre cap no ho fem amb una visió negativa de la vida; tot al contrari, com a cristians hem de ser esperançats i cercar el costat positiu de les coses. La Quaresma és un camí cap a la Pasqua que iniciem amb aquesta celebració, i la cendra sobre el nostre cap assenyala l'inici d'a-

quest camí que ens porta cap a l'encontre ple amb Crist.

Ens podem plantejar, però, que la vida és un llarg camí en el que ens toca prendre decisions. La Sagrada Escripura presenta l'existència humana com l'elecció entre dos camins: el que porta a la vida i el que mena a la mort. El text fonamental es troba al llibre del Deuteronomi i diu: «Avui et proposo d'escollir entre la vida i la mort, entre la felicitat i la desgràcia. Avui et dono que estimis el Senyor, el teu Déu, que segueixis els seus camins i compleixis els seus manaments, els seus decrets i les seves prescripcions. Si ho fas així, viuràs, seràs nombrós, i el Senyor, el teu Déu, et beneirà en el país on ara entraràs per prendre'n possessió» (Dt 30,15-16). És essencial per a l'ésser humà saber orientar-se bé, perquè la vida es determina en funció d'aquesta elecció fonamental que l'ha de portar a conformar la seva existència a la voluntat de Déu.

El Nou Testament fa servir el mateix llenguatge i contraposa el camí que mena a la perdició i el que condueix a la vida. Jesús ensenya el camí vers Déu d'acord

amb la veritat i Ell mateix és el camí vivent que porta al cel i obre l'accés a Déu. De fet, Ell mateix es presenta com el camí: «Jo soc el camí, la veritat i la vida: ningú no arriba al Pare, si no hi va per mi» (Jn 14,6). És evident que aquest camí no té res de material o de físic perquè es tracta d'una Persona, però el valor de la metàfora té el seu sentit en el context que ho expressa: Jesús està a punt de deixar els seus, precisament per a portar-los al cel.

Els creients, pelegrins en aquesta terra, som convidats a arribar a la meta final. Sabem bé que Jesús ha iniciat el camí nou i vivent perquè els seus deixebles puguin seguir-lo, i aquest camí és Ell mateix. Així doncs, n'hi ha prou amb creure en Crist i acostar-se a Ell per a trobar-se en presència de Déu i rebre la seva llum i la seva vida, i fins i tot, veure'l un dia cara a cara. En l'episodi evangèlic dels deixebles d'Emaús és el mateix Crist qui fa camí amb ells i es fa camí per a ells, encara que no seran capaços de reconèixer-lo fins que els expliqui les Escripures i parteixi el pa (cf. Lc 24,13-35).

Els cristians que pelegrinem en aquesta vida caminem segurs siguin quins siguin els perills, els imprevistos i la durada de la ruta. Ja no estem abandonats a les nostres pròpies forces per a guardar els manaments i mantenir-nos fidels, perquè comptem amb Crist, un Mitjancer que ens purifica dels nostres pecats, que defensa la nostra causa, que és la veritat i la comunica, que constitueix el nostre propi camí per a anar a Déu. N'hi ha prou, doncs, amb seguir-lo per a entrar a la casa del Pare. De moment, us convido a viure amb esperit de conversió aquesta Quaresma que som a punt de començar.

ENTREVISTA

Els bisbes de Barcelona

JOSEP M. MARTÍ BONET

L'any 2006, Mn. Josep M. Martí Bonet va publicar un volum dedicat a la vida i la història diocesanes dels bisbats de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat, en el qual va aportar un petit estudi de tots els bisbes de l'antiga diòcesi de Barcelona. Ara, a *Los 120 obispos de la diòcesi de Barcelona* (Ed. Burbok), presenta els bisbes per separat, a més d'oferir un interessant quadre esquemàtic cronològic de tots els bisbes que han exercit el seu ministeri a Catalunya, des del segle III fins l'any 2019.

Què aporta en el llibre?

No és casual que, sempre que ensenyem la catedral de Barcelona, diem que *catedral ve de càtedra*, ja que des d'ella el bisbe exposa i ofereix als fidels de la diòcesi l'Evangelí i la doctrina cristiana. La seva predicació cal que sigui la dels apòstols, com la d'aquests fou la de Jesucrist. Òbviament, per als cristians, la successió apostòlica i episcopal és molt important; per això és interessant esbrinar la successió dels nostres bisbes. Aquest és l'objecte del nostre estudi sobre l'episcopologi dels 120 bisbes de Barcelona —des de Pretextat (any 347) fins el cardenal Omella (any 2020).

Contextualitza cadascun dels bisbes?

La figura del bisbe no es pot estudiar sola. És essencial tenir sempre present dos conceptes i realitats: la col·legialitat-sinodalitat i el ministeri petri, i el col·legi apostòlic-episcopal vinculat i presidit pel Papa.

També presenta la llista de tots els bisbes catalans...

Sí, des de sant Fruitós (259) fins al Dr. Joan Planellas (2019). I l'elenc de papes —des de sant Dionís (259) a Francesc (2020). El llibre pretén fer veure millor aspectes històrics de la col·legialitat i de la sinodalitat, que abraça no sols la clerecia sinó el mateix laicat.

Òscar Bardají i Martín

DIÓCESIS DE TERRASSA

La Cruz de Mosul peregrina a 9 parroquias de la diócesis de Terrassa

Empezando su recorrido en diciembre pasado en el monasterio de las Madres Dominicas de Sant Cugat, la **Cruz de Mosul** ha peregrinado por **9 parroquias** de la diócesis junto con una expo fotográfica sobre los cristianos perseguidos en varios países. Se trata de una iniciativa de Ayuda a la Iglesia Necesitada (ACN).

La Cruz de Mosul ha pasado por la Santa Creu de Bellaterra, Sagrat Cor de Sabadell, Sant Martí de Sant Celoni, Sant Pere de Terrassa, Santa Maria y Sant Pere a Rubí, Sant Pau y Sant Llorenç a Terrassa, y Mare de Déu del Roser a Cerdanyola. Esta es la segunda peregrinación de la Cruz de Mosul por la diócesis.

En cada parroquia se ha celebrado la **Semana de la Iglesia perseguida**, en la celebración de la Misa, y con la exposición y una conferencia sobre temas diversos:

—**«El Informe de Libertad Religiosa 2016-2018»**: el 61% de la población mundial vive en países con discriminación o persecución hacia minorías religiosas. 1 cristiano de cada 5 vive en estos países.

—**«Cómo perdonan los cristianos perseguidos»**: a través de ejemplos de persecución y de perdón.

—**«Siria, la guerra que no acaba»**: una Iglesia con 2.000 años de historia, y ahora minoritaria, en riesgo de desaparición.

—**«La Iglesia en Marruecos, un testimonio silencioso»**: crónica de un viaje para conocer la realidad de la Iglesia en ese país.

ACN es una fundación pontificia con 70 años de historia: está presente en 23 países y ayuda con 5.000 proyectos al año en más de 150 países: construyendo y reconstruyendo iglesias, ayudando a sacerdotes, ayudando a religiosos y seminaristas (1 de cada 2 seminaristas en África es ayudado por ACN), con materiales de catequesis (la Biblia del Niño se edita en 180 idiomas), con medios de transporte, con medios de comunicación; y, también, con ayuda de emergencia en caso de catástrofes naturales. Recientemente se está ayudando también a Venezuela proporcionando comida a las familias.

Giorgio Chevallard

Responsable en la diócesis de Terrassa

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP M. ALIMBAU ARGILA

«Haremos todo lo posible para que sea feliz»

Una antigua compañera de trabajo es abuela de Sergio, que tiene 23 años. La genética le dejó con *ausencias* repetidas varias veces al día. Anda unos pasos, pero ha de ir en una silla de ruedas. Se alimenta por un tubo gástrico, cuatro veces al día. Requiere desinfección e higiene y cuidados especiales. Sus padres le **cuidan y atienden** con todo el **amor posible**. Afirman: «**Recibimos** más de lo que **damos**. Luchamos para una mejoría (incierto) pero, sobre todo, para que **sea feliz**.»

Son 24 horas de *servicio*, siempre con **cariño**, mucha **ternura** y **sonrisas** constantes. Mi compañera concluía: «Ruego al Buen

Dios por todos los padres y madres en situaciones similares, para que les dé **fuerza** y les **ayude**. La vida de pareja está dedicada, volcada hacia su hijo enfermo.»

El diácono permanente Torredadella, fundador de Osas, decía a su esposa, después del nacimiento de su hijo con Síndrome de Down: «El Señor nos lo ha confiado a nosotros. Nosotros lo **aceptamos** y **haremos** todo lo posible e imposible para que **sea feliz**. Y lo fue. El hijo murió después de 40 años de una vida envuelta en amor.

«**Saber sufrir y cuidar por Amor al enfermo** —a **Jesús**— es promesa de **Paraíso**, de **Vida eterna**» (Mt 25,36).

Lecturas de la missa diària i santoral

24. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Jm 3,13-18 / Sl 18 / Mc 9,14-29]. Sant Modest (s. V), bisbe de Trèveris; sant Sergi, monjo i mr. (304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemessí.

25. ■ Dimarts [Jm 4,1-10 / Sl 54 / Mc 9,30-37]. Sant Cesari (s. IV), metge, germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

Comença el temps de Quaresma

26. ■ Dimecres de cendra [Jl 2, 12-18 / Sl 50 / 2Co 5,20-6,2 / Mt 6, 1-6.16-18]. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe; sant Porfiri (†421), bisbe de Gaza; santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).

27. ■ Dijous [Dt 30,15-20 / Sl 1 / Lc 9,22-25]. Sant Gabriel de la Dolorosa (1838-1862), rel. passionista; beata Francina-Aina Cirer, verge paüla, de Sencelles (Mallorca); sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; santa Honorina, vg.

28. ■ Divendres [Is 58,1-9a / Sl 50 / Mt 9,14-15]. Sant Rufí, mr.; sant Hilari, papa (sard, 461-468). Sant Romà (s. V), abat; sant Serapió, mr.

29. ■ Dissabte [Is 58,9b-14 / Sl 85 / Lc 5,27-32]. Sant Romà, abat (s. V); sant Serapió, mr.

1. ■ † Diumenge vinent, I de Quaresma (lit. hores: 1a setm.) [Gn 2,7-9;3,1-7 / Sl 50 / Rm 5,12-19 (o bé: 5,12.17-19) / Mt 4,1-11]. Sant Rossend (Salas, 907 - Celanova, 977), bisbe (benedictí); sant Lleó, mr.; sant Albi (s. VI), bisbe (benedictí); santes Eudòcia i Antonina, mrs.

Intencions del Sant Pare per al mes de març

Perquè l'Església a la Xina perseveri en la fidelitat a l'Evangelí i creixi en unitat.

DIUMENGE VII DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre del Levític (Lv 19,1-2.17-18)

El Senyor digué a Moisès: «Digues a tota la comunitat dels israelites: Sigueu sants, perquè jo, el Senyor, el vostre Déu, soc sant.

No tinguis malícia als teus germans dins el teu cor. Reprèn els altres, si cal; així no et faràs responsable del seu pecat. No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix. Jo soc el Senyor».

Salm responsorial (102)

R. El Senyor és compassiu i benigne.

Beneeix el Senyor, ànima meva, / del fons del cor beneeix el seu sant nom. / Beneeix el Senyor, ànima meva, / no t'oblidis dels seus favors. R.

Ell et perdona les culpes / i et guareix de tota malaltia; / rescata de la mort la teva vida / i et sacia d'amor entranyable. R.

El Senyor és compassiu i benigne, / lent per al càstig, ric en l'amor. / No ens castiga els pecats com mereixíem, / no ens paga com deuria les nostres culpes. R.

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres / com l'Orient és lluny de l'Occident. / Com un pare s'apiada dels fills, / el Senyor s'apiada dels fidels. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 3,16-23)

Germans, ¿no sabeu que sou un temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres? Si algú profana el temple de Déu, Déu li'n demanarà compte, perquè el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres. Que ningú no s'enganyi ell mateix. Si entre vosaltres algú es té per savi segons la saviesa del món present, que es faci ignorant, per poder arribar a ser savi de veritat. Perquè, davant de Déu, la saviesa d'aquest món és ignorància. L'Esclusiva diu: «Fa caure els savis en els seus propis paranyes». I també: «El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum». Per tant, que ningú no es gloriï de ser seguidor de cap home. Tot és vostre: Pau, Apol·ló, Quefes, el món, la vida, la mort, el present, el futur. Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist, i Crist és de Déu.

✠ Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 5,38-48)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Ja sabeu que, als antics, els van dir: "Ull per ull, dent per dent". Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra.

Si algú et vol posar un plet per quedar-se el teu vestit, dona-li també el mantell. Si algú t'obliga a portar una càrrega un quart d'hora de camí, porta-li mitja hora. Dona a tothom qui et demani, no et desentenguis del qui et vol manllevar.

Ja sabeu que van dir: "Estima els altres", però no els enemics. Doncs jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen. Així sereu fills del vostre Pare del cel: ell fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Perquè si estimeu només els qui us estimen, ¿quina recompensa mereixeu? Els publicans, ¿no fan també el mateix? I si només saludeu els germans, ¿què feu d'extraordinari? Els pagans, ¿no fan també el mateix? Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial».

Lectura del libro del Levítico (Lev 19,1-2.17-18)

El Señor habló así a Moisés: «Di a la comunidad de los hijos de Israel: "Sed santos, porque yo, el Señor, vuestro Dios, soy santo. No odiarás de corazón a tu hermano, pero reprenderás a tu prójimo, para que no cargues tú con su pecado. No te vengarás de los hijos de tu pueblo ni les guardarás rencor, sino que amarás a tu prójimo como a ti mismo. Yo soy el Señor"».

Salmo responsorial (102)

R. El Señor es compasivo y misericordioso.

Bendice, alma mía, al Señor, / y todo mi ser a su santo nombre. / Bendice, alma mía, al Señor, / y no olvides sus beneficios. R.

Él perdona todas tus culpas / y cura todas tus enfermedades; / él rescata tu vida de la fosa, / y te colma de gracia y de ternura. R.

El Señor es compasivo y misericordioso, / lento a la ira y rico en clemencia. / No nos trata como merecen nuestros pecados / ni nos paga según nuestras culpas. R.

Como dista el oriente del ocaso, / así aleja de nosotros nuestros delitos. / Como un padre siente ternura por sus hijos, / siente el Señor ternura por los que lo temen. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 3,16-23)

Hermanos:

¿No sabéis que sois templo de Dios y que el Espíritu de Dios habita en vosotros? Si alguno destruye el templo de Dios, Dios lo destruirá a él; porque el templo de Dios es santo: y ese templo sois vosotros. Que nadie se engañe. Si alguno de vosotros se cree sabio en este mundo, que se haga necio para llegar a ser sabio. Porque la sabiduría de este mundo es necedad ante Dios, como está escrito: «Él caza a los sabios en su astucia». Y también: «El Señor penetra los pensamientos de los sabios y conoce que son vanos».

Así, pues, que nadie se glorie en los hombres, pues todo es vuestro: Pablo, Apolo, Cefas, el mundo, la vida, la muerte, lo presente, lo futuro. Todo es vuestro, vosotros de Cristo y Cristo de Dios.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,38-48)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Habéis oído que se dijo: "Ojo por ojo, diente por diente". Pero yo os digo: No hagáis frente al que os agravia. Al contrario, si uno te abofetea en la mejilla derecha, preséntale la otra; al que quiera ponerte pleito para quitarte la túnica, dale también el manto; a quien te requiera para caminar una milla, acompáñale dos; a quien te pide, dale, y al que te pide prestado, no lo rehúyas.

Habéis oído que se dijo: "Amarás a tu prójimo y aborrecerás a tu enemigo". Pero yo os digo: Amad a vuestros enemigos y rezad por los que os persiguen, para que seáis hijos de vuestro Padre celestial, que hace salir su sol sobre malos y buenos, y manda la lluvia a justos e injustos. Porque, si amáis a los que os aman, ¿qué premio tendréis? ¿No hacen lo mismo también los publicanos? Y, si saludáis sólo a vuestros hermanos, ¿qué hacéis de extraordinario? ¿No hacen lo mismo también los gentiles? Por tanto, sed perfectos, como vuestro Padre celestial es perfecto».

«Estima els enemics»

JORDI LATORRE, SDB

Director de l'ISCR Don Bosco

Jesús ens presenta una nova radicalització de la Llei de Moisès. L'anomenada *llei del talió* (cf. Lv 17) pretenia establir un límit al desig natural de venjança. La pena infligida al causant del mal no pot ser de cap manera superior al mateix mal; és a dir, hi ha d'haver una proporcionalitat entre el mal i la pena que aquest mereix. Però tal com està formulada, la llei del talió, sembla que incita a allò que vol limitar: la venjança. De fet, s'ha fet servir moltes vegades per justificar la venjança davant els agressors, com si cap mal hagi de passar sense el seu merescut càstig. Jesús anul·la aquest precepte de l'Antic Testament i fins i tot el radicalitza. Davant del mal, el perdó; és més, no només el perdó sinó, fins i tot, la generositat: «Si algú et pega a la galta dreta, para-li l'altra. Si algú et vol posar un plet per quedar-se el teu vestit, dona-li també el mantell...». I aquesta generositat val, no només davant la injúria sinó també enfront de la simple sol·licitud: «Dona a tothom qui et demani, no et desentenguis del qui et vol manllevar». Jesús mateix ens dona exemple: ell va ser generós amb tots i va estimar-los fins a l'extrem. Des de la creu, va perdonar els seus assassins.

L'odi als enemics, citat per Jesús, no apareix a l'Antic Testament; contràriament, diu el llibre del Levític: «No et venjaràs ni guardaràs rancúnia contra els fills del teu poble, sinó que estimaràs el teu proïsme com a tu mateix» (Lv 17,18). És possible que Jesús citi, en aquest cas, alguna dita popular de la seva època. A l'Antic Testament i en l'època de Jesús s'entén per *proïsme* el qui viu proper a mi, és a dir, als meus veïns, i, per extensió, als del meu propi poble o nació. La novetat que introdueix Jesús és l'abast universalista que dona al terme *proïsme*. El meu proïsme són totes les persones, homes i dones, amb les quals em trobo en el meu camí (cf. Lc 10,27-39, paràbola del Bon Samarità). És més, aquest universalisme és absolut: abasta també aquells que ens avorreixen i ens perjudiquen; és a dir: els enemics. Jesús ens impulsa a fer el bé «als qui ens fan el mal», en paraules de sant Pau (cf. Rm 12,14.17; 1Te 5,15).

El referent de tota conducta és Déu mateix, el Pare del cel, que fa sortir el sol i envia la pluja sobre bons i dolents, a tots per igual. D'aquesta manera, el nostre model no és el que fan els altres —els pagans—, perquè llavors ens fem com ells; sinó Déu, en qui l'amor arriba a la seva perfecció.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Dilluns 24 i dimarts 25. Encontre de consiliaris del Moviment de Curssets de Cristiandat a Madrid.

Dimecres 26, a les 20 h. Missa del Dimecres de Cendra a la Catedral.

Divendres 28, a les 11 h. Consell Presbiteral.

Dissabte 29, a les 10 h. Consell Pastoral Diocesà.

Diuenge 1 de març, a les 12 h. Ritu d'elecció de catecúmens a la Catedral.

Visita Pastoral

Dijous 27. Visita Pastoral a les parròquies de Sant Joaquim i Santa Maria de Martorelles.

Notícies

Mons. Saiz Meneses presideix les festes del Santíssim Misteri de Cervera. Els dies 5 i 6 de febrer, Mons. Saiz Meneses va presidir les festes del

Santíssim Misteri de Cervera. L'acte central va ser la Missa del dia 6 amb un bon nombre de concelebrants i assistència del Sr. Alcalde i diversos regidors. En acabar tingué lloc la veneració de la Vera Creu i la processó pels carrers de la ciutat.

Festa patronal a Sant Pau de Rubí. El diuenge 26 de gener, la parròquia de Sant Pau de Rubí celebrà la festa patronal amb la Missa presidida per Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar.

Premi a tres alumnes de l'Escola Mare de Déu de la Salut. Tres alumnes de l'Escola diocesana Mare de Déu de la Salut a Sabadell han estat pre-

miades pel projecte sobre la creació i l'ús del bioplàstic a Exporecerca (Barcelona) i al MCTEA (Brasil).

Exercicis espirituals dels seminaristes. Entre els dies 3 i 8 de febrer ha tingut lloc a Caldes de Montbui els exercicis espirituals dels seminaristes de cursos institucionals del Seminari Major de Terrassa. Els dirigí D. Miguel Ángel Arribas, Director espiritual del Seminari de Madrid i Encarregat del clergat.

Visita Pastoral a Parets del Vallès. El diuenge 9 de febrer, Mons. Saiz Meneses va presidir la Missa Estacional a la parròquia de Sant Esteve de Parets amb motiu de l'inici de la Visita Pastoral a la parròquia. En acabar,

saludà i parlà amb els feligresos convocats amb aquest motiu.

Agenda

125 Romeria de Sabadell a Montserrat. Els dies 7 i 8 de març. El Sr. Bisbe presidirà la Missa a la Basílica el diuenge a les 17 h.

XX Concurs Bíblic per a universitaris. El SAFOR-UAB (Servei de la diòcesi a la Universitat Autònoma), en coordinació amb la Federació de Cristians de Catalunya-Grup Avant, convoca la XX edició del Concurs Bíblic per a universitaris. Està dirigit a universitaris de Catalunya, d'Espanya i d'altres de parla castellana. Informació i bases: www.saforuab.info

Missa per a universitaris. El SAFOR-UAB celebra la Missa cada dimecres, a les 14.15 h, a la sala 108.d de l'Edifici Àgora de la Plaça Cívica.

REMADE MAR ADENTRO

Una nueva Cuaresma

El próximo miércoles comenzaremos una nueva Cuaresma. Recibiremos, un año más, la imposición de la ceniza con una exhortación: «Convertíos y creed en el Evangelio». La ceniza nos recuerda la necesidad de la misericordia de Dios, y nos ayuda a reconocer nuestra propia fragilidad y mortalidad, que necesita ser redimida por esa misericordia divina. Más allá del gesto exterior, significa la actitud del corazón penitente que cada bautizado está llamado a asumir en el itinerario cuaresmal y simboliza nuestra disposición a comenzar una nueva Cuaresma expresando nuestro propósito de conversión.

La ceniza representa el fin, la caducidad y la muerte, pero también significa la humildad y la penitencia, y nos recuerda el origen y el fin, que Dios formó al hombre con polvo de la tierra y al final de la vida volveremos a la tierra de la que fuimos formados. Al recibirla sobre nuestras cabezas no lo hacemos con

una visión negativa de la vida, al contrario, como cristianos hemos de ser esperanzados y buscar el lado positivo de las cosas. La Cuaresma es un camino hacia la Pascua que iniciamos con esta celebración, y la ceniza sobre nuestras cabezas marca el inicio de ese camino hacia el encuentro pleno con Cristo.

Nos podemos preguntar qué es la vida sino un largo camino en el que hemos de tomar decisiones. La Sagrada Escritura presenta la existencia humana como la elección entre dos caminos: el que conduce a la vida y el que lleva a la muerte. El texto fundamental lo encontramos en Dt 30,15-16, en el que Moisés pide al pueblo de Israel que, antes de cruzar el río Jordán, ratifique la Alianza: «Mira, hoy pongo delante de ti la vida y el bien, la muerte y el mal. Pues yo te mando hoy amar al Señor, tu Dios, seguir sus caminos, observar sus preceptos, mandatos y decretos, y así vivirás y crecerás,

y el Señor, tu Dios, te bendecirá en la tierra donde vas a entrar para poseerla». Lo esencial para el ser humano es, pues, saberse orientar bien, ya que su vida se determina en función de esta elección fundamental que le ha de llevar a conformar su existencia a la voluntad de Dios.

El Nuevo Testamento emplea el mismo lenguaje y contrapone el camino que lleva a la perdición y el camino que conduce a la vida. Jesús enseña el camino de Dios conforme a la verdad y él mismo es el camino vivo que lleva al cielo y da acceso a Dios. De hecho, Él mismo se presenta como el camino: «Yo soy el camino, y la verdad y la vida; nadie va al Padre sino por mí» (Jn 14,6). Obviamente, este camino no tiene nada de material o físico, porque se trata de una Persona, pero el valor de la metáfora cobra todo su sentido del contexto: Jesús va a dejar a los suyos, precisamente para llevarlos al cielo.

Los creyentes, peregrinos en esta tierra, estamos invitados a llegar a la meta final. Sabemos bien que

Jesús ha iniciado el camino nuevo y vivo para que sus discípulos puedan seguirlo, y este camino es Él mismo. Es suficiente, pues, con creer en Cristo y acercarse a Él para encontrarse en presencia de Dios y recibir su luz y su vida, e incluso, un día, verle cara a cara. En el episodio evangélico de los discípulos de Emaús, es Cristo mismo quien hace camino con ellos y se hace camino para ellos, aunque no serán capaces de reconocerlo hasta que les explique las Escrituras y parta para ellos el pan (cf. Lc 24,13-35).

Los cristianos peregrinantes tenemos garantizada nuestra seguridad sean cuales fueren los peligros, imprevistos o duración de la ruta. Ya no estamos abandonados a las propias fuerzas para guardar los mandamientos y permanecer fieles, pues contamos con Cristo, un Mediador que nos purifica de nuestros pecados, que defiende nuestra causa, que es y comunica la verdad y la vida, que constituye el propio camino para ir a Dios. Basta, pues, seguirle para entrar en la casa del Padre. De momento, os invito a vivir con espíritu de conversión esta Cuaresma que vamos a iniciar.

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa